Danıştay 10. Daire E.2022/2540 K.2026/243 (14.01.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 10. Daire Başkanlığı 2022/2540 E. , 2026/243 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2022/2540

Karar No : 2026/243

TEMYİZ EDEN (DAVACILAR) : 1- ...

2-...

3- ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Üniversitesi Rektörlüğü / ...

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN_KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacılar tarafından, hastanede yatılı olarak tedavisi sürerken hastane penceresinden kendisini atması sonucu 27/04/2018 tarihinde hayatını kaybeden yakınları ...'ın ölümünde idarenin kusuru olduğundan bahisle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla uğradıkları iddia edilen zararlara karşılık eş... için 2.000,00 TL (miktar artırımı sonucu 341.931,31 TL), çocuklardan... için 4.000,00 TL (miktar artırımı sonucu 31.145,27 TL), ... için 4.000,00 TL (miktar artırımı sonucu 22.722,81 TL) maddi tazminat ile eş için 30.000,00 TL, çocuklar için ayrı ayrı 35.000,00 TL olmak üzere toplam 100.000,00 TL manevi tazminatın ve 1.000,00 TL cenaze giderinin olay tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti:...İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla; uyuşmazlıkta, davacıların yakını olan ...'ın (sağlık bilgisi derlemeye alınmamıştır) ile yatılı olarak tedavi gördüğü ... Üniversitesi ... Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğinde intihar ederek hayatını kaybetmesi olayında davalının yeterli düzeyde önlem almadığı, belirtilen şekilde tanısı olan davacılar yakını ...'ın güvenlik önlemlerinin yetersiz kaldığı servisten kendisini aşağı doğru atmak suretiyle hayatını kaybetmesinde hastanenin yeterli güvenlik önlemi bulunmadığından kusurlu olduğu, davacıların maddi zararının belirlenmesi amacıyla yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucunda düzenlenen 18/11/2020 tarihli Bilirkişi Raporunda davacı... için 341.931,31 TL, ... için 22.722,81 TL,... için 31.145,15 TL destek zararı hesaplandığından, toplam 395.799,27 TL maddi tazminatın davacılara ödenmesi gerektiği, davacıların yakını olan ...'ın tedavi gördüğü hastanede intihar etmesi sonucunda hayatını kaybetmesi neticesinde elem ve ızdırap duyulmasının hayatın olağan akışında mümkün olduğu, davacıların üzüntü ve sıkıntı duymalarının manevi zararın varlığı ve manevi tazminatın hükmedilmesi için yeterli olduğu dikkate alındığında, davacı... için 15.000,00 TL, ... için 20.000,00 TL ve... için 20.000,00 TL olmak üzere toplam 55.000,00 TL manevi tazminatın davacılara ödenmesi gerektiği, Mahkemece yapılan ara

kararı ile cenaze giderine ilişkin bilgi ve belgeler davacıdan istenilmesine rağmen bu hususun belgelendirilmediği gerekçesiyle maddi tazminat istemlerinin 395.799,27 TL'lik kısmının kabulüne, 1.000,00 TL cenaze giderine ilişkin kısmın reddine, manevi tazminat istemlerinin kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesince; dava dosyasındaki belge ve bilgilerin incelenmesinden; hastanede intihar ederek vefat eden davacıların yakınının, eşi tarafından getirildiği hastaneye yatış öncesine ilişkin beyanlar da (ayrıntısı derlemeye alınmamıştır) dikkate alınarak yapılan muayenesi sonucu eşinin refakati eşliğinde yatırılarak takip ve tedavisine başlanıldığı, tedavi süreci devam ederken de eşinin yanından ayrılması neticesinde olayın gerçekleşmiş olduğunun anlaşıldığı, davacının, eşinin sağlık durumunu bütün ayrıntıları ile biliyor olduğu ve kendisine hastanedeki doktorlar tarafından da bilgi verildiği halde eşini yalnız bırakarak odadan ayrılmış olduğu da dikkate alındığında gerekli tedavi sürecini yürüten idareye bir hizmet kusuru atfedilmesinin hakkaniyete uygun olmayacağı, olayın kusursuz sorumluluk ilkeleri çerçevesinde de değerlendirilebilecek bir yönü bulunmadığı gerekçesiyle davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulüne, Mahkeme kararının kaldırılmasına, davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ_EDENİN_İDDİALARI : Davacılar tarafından, temyize konu kararla, davalı idarenin sorumluluğunun davacı eşe devredildiği, meydana gelen olayda idarenin hizmet kusurunun olduğunun açık olduğu, bir hastanın, hastaneye başvurduğu andan itibaren tedavisi, sağlığı ve güvenliği konusunda sorumluluğun hastanede olduğu, hastanenin yeterli güvenlik önlemini almadığı, hasta yakınının, hastaya refakat etmesinin hastanenin sorumluluğunu ortadan kaldırmayacağı, İdare Mahkemesince hükmedilen manevi tazminat miktarının da yetersiz olduğu, Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI_TARAFIN_SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ :...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Dosyanın incelenmesinden; davacılar tarafından, yakınları ...'ın ... Üniversitesi ... Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğinde, rahatsızlığı nedeniyle 25/04/2018 tarihinde yatılı olarak tedavisine başlandığı, 27/04/2018 tarihinde odasının olduğu 4. kat özel servisinden merdivenleri kullanmak suretiyle üst kata çıktığı, 5. ve 6. katlar arasında bulunan ve zeminden yaklaşık 3 metre yükseklikteki merdiven boşluğu penceresine tırmanarak kendisini aşağı atmak suretiyle intihar ederek hayatını kaybetmesi üzerine, meydana gelen olayda, davalı idarenin hizmet kusuru olduğundan bahisle uğradıkları iddia edilen maddi ve manevi zararlar ile cenaze giderinin, olay tarihinden itibaren işleyecek faiziyle birlikte tazmin edilmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı görülmektedir.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasa'nın 56. maddesinin 1. fıkrasında, herkesin, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğu; 3. fıkrasında, Devletin, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde

sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenleyeceği; 4. fıkrasında da, Devletin, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getireceği hükmüne yer verilmiş; 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmış; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinde ise, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İdare kural olarak, yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar, idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

İdarenin yürütmekle görevli olduğu bir hizmetin kuruluşunda, düzenlenişinde veya işleyişindeki nesnel nitelikli bozukluk, aksaklık veya boşluk olarak tanımlanabilen hizmet kusuru; hizmetin kötü işlemesi, geç işlemesi veya hiç işlememesi hallerinde gerçekleşmektedir. Hizmet kusurundan dolayı sorumluluk, idarenin sorumluluğunun doğrudan ve asli nedenini oluşturmaktadır.

Diğer taraftan; İdarelerin kamu hizmetlerinin gereği gibi işlemesini sağlayacak organizasyonları yaparak, yeterli araç ve gereçle donatılmış bina, tesis ve araçlarda hizmetin özelliğine uygun olarak seçilen ve yetişmiş personelle hizmeti yürütme yükümlülüğünün bulunduğu, bu doğrultuda sağlık hizmetinin işletilmesine ilişkin olarak hastanın kendisine zarar vermemesi için tıbbi müdahale kapsamı dışındaki birtakım bakım, gözetim yükümlülüğünün de yerine getirilmesi gerektiği tartışmasızdır.

Bununla birlikte, zarar gören kişinin hizmetten yararlanan durumunda olduğu ve hizmetin riskli bir nitelik taşıdığı sağlık hizmetinde, idarenin tazmin yükümlülüğünün doğması için; zararın, idarenin hizmet kusuru sonucu meydana gelmiş olması gerekmektedir.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacılar yakını ...'ın ... Üniversitesi ... Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniğinde, rahatsızlığı nedeniyle 25/04/2018 tarihinde yatılı olarak tedavisine başlandığı, hastanede yatılı kaldığı odasında, eşinin refakatinde bulunduğu, 27/04/2018 tarihinde, eşinin telefon görüşmesi yapmak üzere odadan ayrılmasını fırsat bilerek, odasından çıkıp, odasının olduğu 4. katın merdivenlerini kullanmak suretiyle üst kata çıktığı, 5. ve 6. katlar arasında bulunan ve zeminden yaklaşık 3 metre yükseklikteki merdiven boşluğu penceresine tırmanarak kendisini aşağı atmak suretiyle intihar ederek hayatını kaybettiği görülmektedir.

Ruh sağlığı yerinde olmayan hastaların kendilerine zarar verme eğiliminde olabilecekleri tıbben öngörülebilir bir durumdur. Sağlık hizmeti sunan, özellikle ruh ve sinir hastalıkları branşında hizmet veren kurumların, hastanın can güvenliğini sağlama noktasında azami özen gösterme ve gözetim yükümlülüğü bulunmakta olup idarenin, hastanenin fiziksel mekan güvenilirliğinin sağlanmasına (pencerelere yapılabilecek korkuluk/ağ sistemleri, ası düzenekleri, kesici ve delici aletlerin uzaklaştırılması gibi) ve personelin, denetim görevini eksiksiz olarak yerine getirmesinin organize edilmesine ilişkin sorumlulukları bulunmaktadır. Hastanın kendi eylemiyle yaşamına son vermesi ve eşinin refakat görevini yerine getirmediği bir anda olayın gerçekleşmesi idarenin gözetim ve denetim görevini ortadan kaldırmamaktadır.

Bu durumda, davacılar yakını hastanın intihar riski tıbbi kayıtlarda sabit olmasına rağmen, gözetimden uzak kaldığı bir anda hastanenin güvenlik açığından faydalanarak intihar edip yaşamına son verdiği görülen uyuşmazlık konusu olayda, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesi kararında yer verilen gerekçenin aksine, hastanın eşinin refakati eşliğinde hastaneye yatırılıp tedavisine başlanması ve eşinin hastayı biran yalnız bırakması sonucu intihar vakasının gerçekleşmesinde, idarenin hizmet kusurunun ortadan kalktığından bahsedilemeyeceği açıktır.

Öte yandan; olayda idarenin hizmet kusuru bulunmakla birlikte, hasta yakını davacı eşin, refakat etmediği bir anda olayın gerçeklemiş olması nedeniyle müterafik kusurunun bulunup bulunmadığının, müterafik kusurun varlığı için, ilgilisinden alınan "sözlü onamın" yeterli olup olmadığının da ayrıca değerlendirilmesi suretiyle yeniden bir karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, davanın reddi yolundaki temyize konu kararda hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacıların temyiz isteminin KABULÜNE,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi ...İdari Dava Dairesinin... tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesine gönderilmesine, 14/01/2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.